

CLEVELANDSKA AMERIKA.

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko \$2.00
Za Evropo \$3.00
Za Cleveland po pošti \$2.50
Posamezne številke po 3 centa.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,

6119 ST. CLAIR AVE. N. E.

CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slo. emans (Kraljani) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101 Tue. Dec. 17'12 Vol V

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN AMERICANS

Celoleten direktorij je naj-večja oblast, ktera ima vse pravice tako glede gospodarstva, kakor tudi glede izprememb v ustavi in pravih. Rešuje pravomočne prizive in vse zadeve.

Seje direktorija.

Seje direktorija morajo biti pri vseh važnih zadevah javne in vsa glasovanja priobčena v javnost z zaznamkom, kako je kdo glasoval. Pri volitvah v odbore pa se voli tajno z listki. Direktorij sme sklicati skupne seje vsega direktorija v slučaju važnih uprašanj kot nakupa zemljišč, zgradb in kaj podobnega. Sicer pa nima skupni sej ampak rešuje vsa uprašanja pismenim putem. Razpošlje se tozadevna uprašanja in predloge na vsakega direktorja, kateri naj odda v določnem času svoje mnenje.

Menjanje direktorjev.

Poleg pravic menjave direktorjev od strani organizacij in listov ima tudi direktorij sam pravico menjati ali zavreči vsakega direktorja, če glasuje tako tri četrtine vseh direktorjev tajno.

Uradna glasila.

Uradna glasila so vsi Slov. listi v Zdr. Drž. Vsak list prejme iz tajniškega urada vse potrebno. Nadalje naj vsak list po svoje dela za zavode S. Z. in pobira zase prispevke, ktere odaja potem na tajnika mesečno.

Zavodi S. Z.

Družba si preskrbi najprej potrebna sredstva za nabavo zemljišč, ktero naj odgovarja zdravstvenim in klimatičnim razmeram ter drugim ugodnostim. Pri nabavi izbere direktorij dva ali tri naj ujemnejše kraje, na ktere vzame kupne predprave. Potem se splošno glasuje, ktero zemljišče dobi večino, tisto se kupi.

Zemljišče naj se potem skuša po možnosti obrestovati, dokler se ne prične z zgradbami. Zgradi naj se najprej poslopje za stare in poškodovane, potem za bolnišnico. Zavode naj se zgradi tako, da jih je mogoče popolnjevati prema sredstvom in potrebam.

Kdo ima pravico do zavodov.

Zavodi S. Z. so v principu določeni za vse Slovence in Slovence, kateri si radi starost ali poškodovanja ali pešanja ne morejo služiti kruha. Bolnišnica je za bolnike. Predprave do zavodov imajo vselej člani, kateri že delj časa podpirajo zavode.

Po možnosti, sredstvih in razmerah se potem ozira tudi na nečlane.

S čim se vzdržujejo zavodi.

Zavodi se vzdržujejo z rednimi in izrednimi dohodki, kakor tudi z gospodarstvom. Vse potrebno glede zadnjega naj določi tednji direktorij prema razmeram in zahtevam za vse zavode.

Kakšni naj bodo zavodi.

Zavodi naj ostanejo za vselej last in v vodstvu Slovenskega naroda v Zedinjenih državah, torej last članov in organizacij, ki jih redno podpirajo. Zavodi so narodni, ter izključena vsa strankarska vprašanja. Zavodi torej puščajo popolno svo bodo prepričan glede verstva, politike ali drugih podobnih vprašanj po principu: vsakemu svoje — ne sili nikogar, ne brani nikomur.

Kdaj prenehajo zavodi.

Zavodi prenehajo kot narodna last, kadar pade število direktorja pod tri V tem slučaju naj se porabi za splošno kolidne namene v dobrobit delavstva, predprave v zavodih pa imajo vselej Slovenci.

PRAVILA.

Članstvo.

Za člane se vzprejemajo podporna društva ali v ta namen ustanovljene skupine. Posameznike se vzprejema za člane samo, če pristopijo h kakim skupini, ali pa če sami plačajo najmanj jednoletno članarino naenkrat.

Članarina znaša mesečno pet

centov ali 60 centov na leto, ter se plačuje mesečno ali pa drugače. Vsak član prejme knjižico, kamor pride kot potrdnica za plačano članarino, znanjka ali znanke, ki se dobe pri tajniku S. Z. po pet centov ena.

Poleg članarine plača vsak novopristopili član 25 centov zaznak in knjižico ter za začetne stroške.

To so redni člani. Ustanovniki so tisti člani, kateri plačajo enkrat za vselej nagnkrat, v obrokih ali volilnih ne manj kot sto dolarjev. Njih imena pridejo v zavodu v časno spominsko knjigo za vselej. Ustanovnik zamore biti posamezna oseba, skupine ali organizacije.

Podporne člane imenujemo vse tiste, kateri podpirajo na ta ali oni način zavod.

Prispevki in pravice.

Poleg ustanovnin, članarin in dohodkov od podpornih članov imajo še volila, ktera zapusti kak dobitnik zavodu in zamorejo biti v blagu, denarju ali čem drugim.

Direktorij pa po svoji predvidnosti skrbi še za druge dohodke, kot nabiralnice, razne blago, ktere ga delni dobiček gre za zavode itd.

Pravice članov so: udeleževati se sej, svetovati, predlagati in glasovati v svojih kupinah. Poleg tega imajo predprave v zavodih S. Z. Dolžnosti pa so, delovati vedno in povsod v dobrobit S. Z.

Občni zbori društev.

Vsako leto se enkrat vrše občni zbori vseh društev, kar jih je v jedni naselbini in spadajo k družbi Slovensko Zaveščišče. Občni zbori naj volijo izmed vseh društev poseben krajevni glavni odbor, kateri rešuje na svojih sejah vsa krajevna vprašanja, odloča skupne veselice in ukrepa o koristih S. Z. Na občnem zboru vzprejeti sklepi ali nasveti glede S. Z. naj se pošljejo osrednjemu odboru v prevdarek in rešitev.

Splošne določbe.

Glasuje se pri ustavi z dvetrjetinsko večino. Jednako pri pravih in vseh važnih določbah razven kjer predpisujejo določne točke drugače. Pri zadevah preporne vsebine in glasovanjih glede volitve zastodustva je absolutna večina. Glede temelja družbe iz oziroma zavodov pa mora biti glasovanje soglasno.

Kjer govore ustava in pravila o članih ali Slovenceh, se misli na člane in članice, oziroma na Slovence in Slovence. Član s pravicami sme postati ali zamore postati samo Slovenec in Slovenka. Člane drugih narodnostij se smatra za podporne člane brez pravic.

Kot dodatek k pravilom se smatrajo sklepi direktorija.

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Tudi v Litiji tovarna zaprta.

Govori se, da so zaprli radi bal kanske vojske tudi tovarno v Litiji, vendar dajo podjetniki delavstvu polovico plače.

Kdo je zanetil ogenj v Št. Petru? Iz Novega mesta poročajo: Pred kratkem je v podstrešju hiše trgovca Rebola v Št. Petru izbruhnil ogenj, ki so ga pa k sreči pravočasno opazili in zadušili, še predno je prišlo do kake večje nesreče. Takoj po tem dogodku pride Rebolova žena k sosedu, ženi Florjančiču, pa ji razburjena pripoveduje, da se je na podstrešju njene hiše pojavil ogenj, ki ga je najbržje zanetil njen mož, o katerem ji je znano, da je bil ob 8. zjutraj predno je odšel od doma, na podstrešju. Ta razgovor je slišal Florjančič in ker je še dvakrat pogorel, ga je skrbelo, je li se je ogenj res varno zadušil. Napotil se je z Rebolovo na lice mesta, kjer je našel ogenj res že pogasjen, toda zraven pa še nekaj drugega. Goredlo je fizičlovje. Na enem koncu pa je našel že skoro dogorelo svečo, zaključeno v izre-

zani krompir. To opravičuje sum, da je ogenj moral biti zaneten. Florjančič je to javil županstvu. Ko je prišla zadeva v preiskavo, je Rebolova tajila, da bi bila ona obdolžila svojega moža. Rebol je pri sodišču povedal, da je zavarovan za 1100 K. Zda pa se je zvedelo, da je Rebol zavarovan pri klerikalni zavarovalnici za svoto 7500 K. Rebol je proti Florjančiču vložil tožbo radi žaljenja časti. Razprava pa se je preložila, ker Florjančič navaja še šest prič, proti katerim je Rebolova sama obdolžila svojega moža.

Nova pošta. Trgovinsko ministrstvo je ukrenilo, da se mesto sedanje pošne nabiralnice v Beli cerkvi na Dolenjskem preuredi in tekot leta 1913 istotam ustanovi e. kr. poštni urad.

Za zgradbo železnice Vipava-Postojna, oziroma zdaljšanje proge Ajdovščina-Vipava-Postojna se je začelo zanimanje zlasti od vojaške strani. Pred kratkem so dobile vse interesovane občine okrožnico, da se izjavijo, da želijo gori imenovano zvezo.

Postojnska nova električna centrala, ki se gradi pri Ribniku, bode v kratkem končana ter bode z novim letom se pričela delovati. Odslej bode namreč mestno oskrbnitvo dajalo električni tok jamski upravi. Ker so se nabavili "Diesel" motorji, se bodo režijski stroški znatno zmanjšali.

Uboj. 7. dec. se je vršila cel dan do pozno zvečer v Ljubljani obravnava proti Valent. Golobu, 21 let staremu zidar-skemu pomočniku v Godiču. Golob je bil tožen, da je v noči na 18. septembra 1912 s peto kose ubil v Spod. Stranah fanto Antona Gradišeka. Sodišče je pozvalo k razpravi 21 prič. Obdolženec je bil v preiskovalnem zaporu. — Stvar se je vršila sledeče: Dne 17. sep. popivala sta pokojni Tone Gradišek in čevljar Jer. Stirn iz Spod. Stranij. Ker je imel Gradišek drugi dan košnjo v Tufenci, pregovoril je Stirna k temu, da sta šla oba skupaj na košnjo. Stirn je bil zelo pijan. Po polnoči sta šla proti Tujnicam. Nasproti so jim prišli fanje Valent. Golob, Ai. Kemperle in Janez Dobovšek. Vračali so se iz Stolnika, kjer so pili pri Francetu Komatarju. Od teh treh se ga je najbolj nalezal Dobovšek. Čuli so se običajni "auf-klici" in blizu Hremčevega kozolca je prišlo do spopada. Stirn je padel v neko grapo in med tem, ko ga je Gradišek na suho vlekel, je dobil na levo stran čela močan udarec z neko trdo stvarjo. V temi Gradišek napadalca ni spoznal, vendar se je v preiskavi dognalo, da je storilec edinole Valentin Golob, ki pa tajji. Ker je bil Dobovšek pijan, ne pride v poštev, marveč le Golob in Kemperle. Ta dva pa skušata eden na drugega odvaliti krivdo. Kakor Dobovšek pripoveduje, je Kemperle prvi pri spopadu zbežal, za njim pa Dobovšek. Na lice mesta je ostal sam Golob s svojima nasprotnikoma, ki je pa čez nekaj časa ves preplašen in zaposlen za svojima tovarišema pribežal. On trdi, da se je pri spopadu umaknil na nasprotno stran v grmovje in šele zbežal ko je Stirn s koso po grmovju udaril. Golobovo krivdo kaže dejstvo, da je on, ko je prišel za svojima tovarišema, dregnil Kemperla in mu zašepetal nekaj na uho. Nato sta Dodovška odločila domu, češ, da naj gre spat. Golob in Kemperle sta šla pa nazaj na lice mesta. Ker nista tam nikogar našla, napotila sta se na Gradiškovo dom, in ker je bilo v hiši tema, sta šla pred Stirnov dom. Tu je bila soba razsvetljena in videla sta v sobi Gradišnika z obvezano glavo, ki je s Stirnovo družino govoril. Ranjen Gradišnik je dne 20. septembra popokdne umrl. Bil je pred smrtjo še pri popolni zavesti. Glasom mnenja zvedencev je imel Gradišnik vtisnjeno čelo in zlomljeno čelnico. Udarec je bil zadan s peto koso. Pripomniti je še, da Gradišek ni precej po udarcu padel, marveč je šel s Stirnom na njegov dom. Ljudstvo iz tega okraja je sicer govorilo, da je

edinole Golob storilec. Porotniki se niso mogli zediniti za njegovo krivdo in so z devetimi gasovi krivdo zanihali. Sodišče je nato Valentina Goloba oprostil.

Ljubljanska državna policija. Vlada se res hvalevredno trudi, da ustvari vse pogoje, da nastane tista "večja atrakcija", o kateri minister Bilinski s tako vneto je govoril v delegaciji. Tako je vlada zdaj preskrbela, da bo vodstvo državne policije v Ljubljani strogo nemško-nacionalno. Ravnatelj se ni imenovan, je pa kakor čujemo od verodostojne strani popolnoma zagotovljeno, da dobi to mesto nemški nacional. Ravnatelj namestnik, ki bo faktični vodja državne policije, pa je že tu, in sicer je to nadkomisar dr. Skubl, ki je bil že v septembrskih časih v Ljubljani. Dr. Skubl ni v statusu tržaškega policijskega ravnateljstva, nego ga je vlada zdaj v ta status vrnila, vsled česar je preteriranih več tržaških policijskih uradnikov. Dr. Skubl je še mlad, po svojih nazorih je odločen nemški nacional, seveda s časom primerni klerikalni alurami in je pravzaprav že prevzel vodstvo bodoče ljubljanske državne policije, kajti on si je že ogledoval tiste, sedaj v mestni službi stoječe policijske organe, ki žele vstopiti v službo državne policije.

PRIMORSKO.

Vojaška straža pri predoru pod Kostanjevico. V sredo izv. okoli 10. ure je zapazil vojak, ki straži pred predorom Kostanjevico dva neznana moška, ki sta se skrivaje približevala predoru. Vojak jima je zaklical, da naj obstojita, toda neznana sta urno zbežala. Vojak je za njim ustrelil, toda bržkotne ni nobenega zadel.

Napad na hčer. Santa Klun, hčerka stavbenega nadzornika v Miljah je pred kratkem vsled preprečenih domačih preprirov (ona ima mačeho) pobegnila od doma. Oče je bil zaradi tega silno razjarjen in je prepovedal hčerki povratek domov. Ko se je peljala Klunova iz Milj k Sv. Mraku, je zagledala na parniku tudi svojega očeta. Zatekla se je h kapitanu, ki jo je zaklenil v svojo kabino. Toka ko se je vkrčala je skočil oče za njo in jo začel silno pretepati. Konečno je pognil nož in ga ji je zasadil v hrbet. Dekle je padlo, težko ranjeno, on pa je pobegnil. Deklico so odpeljali v brezupnem stanju v bolnišnico, oče pa se je kmalo no zločinu sam javil policiji.

Pri nas plačate lahko vse račune za plin. Prihranite si pot in odstotke.

Feeling "Fit" Every Day

Napadi influence, kašlja ali bolečin v zlezah vsled velikega dela izginejo, če bode imeli vedno Dr. Richterjev PAIN-EXPPELLER v svoji hiši in če ga bode rahli po predpisih. 25c. in 50c. steklenice v lekarnah. Čuvajte se ponaredb.

F. A. RICHTER & CO., 218 Park St., New York, N. Y. Dr. Richterjev Cough, Wind, Cough, (25c. and 50c.)

LAUBOV GOLDEN

ROD

KRUH

je narejen v pekari i tako čist, kakor od vaše matere, draga gospa. Okusen kruh, vsak hlebec zavrt v papir. Vsi grocerji.

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 18. novembra 1910.

Glavni sedež: Cleveland, O.

Prodajnik: JOHN GORNIK, 6106 St. Clair Avenue.
Podpredsednik: MARTIN COLARIC, 1188 E. 61st St.
Tajnik: FRANK HUDOVNIK, 1243 E. 60th Street.
Zapiskar: JOHN JALOVEC, 1284 East 55th Street.
Blagajnik: MIHAEL JALOVEC, 6424 Spilker Avenue.
Nadzorniki: ANTON OSTIR, 6080 St. Clair Ave.; FRANK BORIO, 1365 East 55th St.; MIHAEL WINTER, 6030 St. Clair Avenue.
JOHN MAJZELI, 6128 Glass Avenue.
Porotniki: ANT. AHCIN, 6218 St. Clair Ave.; FR. ZIBERT, 6124 Glass Ave.
Pooblaščenec: ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Avenue.
Vrhovni zdravnik: J. M. SELIKAR, 6127 St. Clair Avenue.
Vsi dopisi in druge uradne stvari, naj se posiljajo na glavnega tajnika. Denarne nakaznice na glavnega blagajnika.
Zvezo glasilo "CLEVELANDSKA AMERIKA"

Slovenski denarni zavodi za tržaško šolstvo. Letos se odpre v Trstu za Slovence prepotrebna slovenska obrtno-daljevalna šola. Slovenski fantje so morali do sedaj obiskovati italijansko šolo. Tam se niso le samo ničesar naučili, marveč so bili izpostavljeni tudi sramoteni Italijanov, kar je sila slabo upljivalo na nje. Seveda tudi te šole vlada sama ni dala, marveč so si jo morali tržaški Slovenci, ki so nam v tem oziru lahko za vzgled, ustvarili sami. Slovenski denarni zavodi v Trstu so se zavezali, da prispevajo letno dve tretjini za šolo in tako je morala končno vlada privoliti eno tretjino.

Plača goriškega župana. Goriški župan Jurij Bombig je imel do sedaj letne plače 6000 kron. Od leta 1913, pa hoče imeti Bombig 2000 kron več, torej letno 8000 kron. Ta svota je stavišena tudi že v mestnem proračunu za leto 1913. Meščanstvo je proti temu zvišanju in vse stranke in vsi sloji so mnjenja, da bi ne bilo umestno zvišati sedaj županske plače in to še celo za 2000 kron na enkrat.

Aretiran špijon. V Cervinjanu so aretirali nekega neznanca, ki se izdaja za dr. phil. B. Steinmetz, ker je na sumu, da je špijuniral za Italijo.

Železniški mostovi in železniški predori v obsegu goriške posadke so po vojaštvu zastraženi. Goriško c. kr. okrajno glavarstvo naznanja sledeči oglaš: Daje se v splošno znanje, da so od danes naprej ponoči po vojaštvu zastražene in z vojaškimi stražami z nabiti puškami zavarovane vse važne železniške zgradbe, katere leže v okrožju goriške posadke, in sicer predora in galerij v soški dolini, južno od Sv. Ahaca, solkanski most, predor pod železnico na severnem koncu državnega kolodvora, predor kostanjeviški in most južne železnice pri Podgori. Po ter zgradbah muditi se smejo edino le železniški uslužbenci.

Prehod preko železniškega mosta pri Podgori je prepovedan. — Vojaške straže imajo ukaz, da streljajo na vsakega, ki se ne ustavi na prvi poziv ali ki bi se na sumljiv način vedel okoli omenjenih naprav.

Poslušan atentat na dreadnought "Tegethoff". V Trstu so aretirali nekega neznanca, ki mora biti iz boljših slojev, zaradi poskušnega atentata na avstrijski dreadnought "Tegethoff". Moža so zasačili baje ravno, ko je pripravil neke instrumente, katere pa je vrge v morje. Zapri so ga na torpedno krizarko "Panthe". Pomagal mu je neki človek, ki pa je pri aretaciji pobegnil in ga še niso dobili.

STAJERSKO.

Drobne novice. Iz Celja. — Okrožno sodišče je obsodilo A. Končnika iz Korbja na Pohorju na 18 mesecev in njegovega brata Simona na 3 mesece težke ječe. Kakor smo svoječasno poročali, sta ubila brata svoječasno v pretepu kmeta Urlepna. Isto sodišče je obsodilo kmeta Antona Vidica iz Jurklostra na mesec dni ječe, ker je svojega očeta, ki je prevžikar, tako pretepel, da je dobil starec več poškodb. — Iz Maribora. Blizu pokopališča v Pobrežju se odpravi v soboto nova mestna z vsemi modernimi aparati in sredstvi preskrbljena razkuževalnica. — Iz Celja. Priporočljiva specijalska juna je gotovo Srimzeva. — Iz Celja. Te dni se je v Celju voščilo tako napil

žganja v tej trgovini, da se je na cesti zgrudil na tla in so morali fanta takoj zapeljati v bolnišnico. Kako se more dati in prodajati otrokom žganje? — Umril je v Gradcu v starosti 54 let vpočkani sodnik Julij Glaser. — Iz Maribora poročajo: Dne 27. novembra je peljal neki posestnik 73 let starega slosarja Esterhajra iz Janzevega v mariborsko bolnišnico. Ko pa pride voznik v mesto, opazi, da je pripeljal mrtveca. Stari slosar mu je med potjo umrl. — Iz Maribora poročajo, da je stroj za testo v vojaškem oskrbovališču zmečkal pekovski pomočniku P. Ambrožiču obe roki. — Iz Laškega trga poročajo: Na tukajšnji petrazredni slovenski šoli je razpisano definitivno mesto učitelja. Graški "Schufentblatt" poziva sedaj nemške učitelje, naj bi prosili za to mesto in jim namiguje, da je laški okrajni šolski svet nemškutski. Pozor! — Iz Zidane mosta poročajo, da sta pokradla iz cementne tovarne in iz bližnjega gozda, ki je tovarniška lastnina, delavca Flis in Smarčan za skoro 1000 K. lesa. Uzmovica so sedaj dobili. — Iz Svetinje poročajo, da so mački nekega mrtveca v Brežovniku, ko je ostal sam, po obrazu tako ogrižli, da ni bil več spoznat. — V Ptuj so prijeli neko Evo Horvat. doma iz Čakovca, ker je kradla ženskam na trgu in žepov denar.

Razno.

Petika je zelo nalezljiva bolezen, to ve danes že vsak otrok in vendar se ljudje tako malo čuvajo pred njo. Slovani smo sploh vsi več ali manj fatalisti in mi Slovanci posebno radi skomignemo z ramami, češ "sojeno". Ampak pameten človek ve, da ni vse "sojeno" in se bo ogibal gnotne in telesne kade, kolikor je le v njegovi moči. Lenuhu in zapravljivcu ni "sojeno", da bi bil bogat, nemarnežu in pijancu ne, da bo zdrav in čvrst in da bo dolgo živel. Res je marsikaj odvisno tudi od slučaja, ampak razumen človek ne bo čakal na slepo srečo, delal bo in varčeval in se varoval nesreče. Samo nespametnež se trka na prsa in se baha, da njemu ne škodi nič. Ampak vsak lonec se enkrat ubije in kdor se v nevarnost podaja, bo v nji poginil. Taka je tudi z jetiko. Pazi se pred njo. Ni treba, da se ogneš jetičnemu človeku na klafter daleč, ampak poljubljaj ga tudi nikan. Če živiš z bolnikom pod eno streho, ga lepo poduči, naj ne pljuje po tleh. Pljuneke se posuši in bacili se s prahom vzdignejo v zrak in okužijo druge zdrave ljudi. Če sam nisi ravno trdnega zdravja in pokajšljavaš, je tvoja dolžnost, da čuvaš ne le sebe, ampak tudi druge ljudi. Če imaš otroke, ne poljubuj jih na usta, zakaj bi jih okuževal brez potrebe. Tebi ne bo boljše, četudi oboliijo vsi, ki so okrog tebe. Pripeti se pa tudi lahko, da tvoja narava bolezn zmaga in preboli, da ozdraviš, a tisti, ki si jih okužil s svojo nemarnostjo, hirajo in umrejo, da pokopaš ženo ali otroka, ki so nalezli bolezen od tebe. Bog je dal človeku pamet, da se varovati zlega. Če kašljaš, pljuvaj v posodo, v kateri je voda in če daš malo karbola notri, bo še boljše; če kihaš, drži robc pred obrazom, sline ne požiraj, ker bi mogoče dobili po-

leg pljučne jetike še črevno jetiko. Pij vedno iz enega kozarca in ne pusti, da bi drugi jedli s tvojim žlico. Tvoje perilo naj se posebej pere, tvoji žepni robc naj se ne valjajo okrog in ne mešajo z drugim perilom. Posebno na otroke pazi, ne puščaj jih spati v tvoji postelji in če je mogoče, naj ne bodo mti po dnevi niti po noči v tvoji sobi. Tvoja najsvetejša dolžnost je, da jih varuješ vsega hudega in bdiš v prvi vrsti nad njihovim zdravjem. Če začneš kašljati in slabeti, pojdi z zdravniku in poslušaj njegov svet, je mnogo in krepko hrano: meso, mnogo mleka. V začetku se lahko brez velikega truda rešiš bolezni, seveda, če so že vsa pljuča inficirana. Je tudi najskrbnejše zdravljenje zastoj in prekasno.

Kdor misli zidati hišo, naj dobro prevdari, kaj mjo bo postavil. Tlo ne sme biti močvirno in podajno; bolje je zidati malo v bregu, kakor doli v dolini. Za zidanje je treba rabiti dober material, da bo stavba trpežna. Hišo obrni tako, da bodo gledala okna proti jugu ali jugovzhodu; pazi tudi na veter in burjo, da se ti ne bo zaganjala po zimi naravnost v vežo. Jamo za gnoj izkopaj izza hiše, da ti ne bo smrad nadležen in da ti gnojnica ne more kvariti vode iz studenca ali vodnjaka. Pobrigaj se za klet, hiša bo bolj topla in suha, tudi je težavno brez kleti.

Kdor hoče imeti drugo leto dobra in lepa jabolka, naj po zimi jablani večkrat pognoji z gnojnico, ampak ne preblizu debela. Precej daleč, kolikor je pač krona velika, naj izkoplje luknje in večkrat zalije z gnojnico. Luknje je treba vselej pokriti. Tudi tomaževa žlindra, vapno in kajnit so dobra gnojila za jablane.

Nekateri angleški in ogrski kmetje ne sušijo sene za domačo potrebo, kakor pri nas. Travo spravijo še mokro, takoj ko jo pokose, zložijo jo na voz pa z njo pod suho, kjer jo še dobro pokrijejo z različnimi plaitami, da ne more zrak notri. Po zimi krmijo potem s to travo, ki je haje sveža, kakor da bi jo ta čas pokosili. Tudi odpadke od koruze, repa in pese spravljajo na ta način: Poskusi ti ne velja dosti, pa bi kakšen gospodar lahko tvegal kakšen cent trave za tak poskus, ki bi, če se obnese, prihranil kmetu mnogo dela.

Toplina hleva je velikega pomena za zdravje naše živine. Premrzli hlevi so škodljivi, blago ostane suho in podvrženo boleznim in prehlajenju. Ena ko pa tudi prevroči hlevi niso najboljše. Živina postane občutljiva, zrak se prej pokvari itd. Vsak solarček se uči že v šoli, kaj je toplomer, pa bi ga moral imeti tudi kmeti. Za konje in govejo živino je najboljša toplota 10—14 R. ali 15 Celzija. Kobile, zrebci, krave in teleta potrebujejo večjo toplino in so bolj občutljivi za mrz. Prevroč seveda naj hlev tudi ne bo. Živina s težavo in prehladno diha, poti se in sluzja. Za prešiče je potrebna temperatura od 10—12 Reumirja. Če je hlev velik, glav pa malo, je treba nametati slame v staje in pod streho. Tudi stljati je treba dobro, da živina ne prezeba.

Zamazano, posebno pa mastno in zakajeno posodje se kaj lahko očisti z žganjem in starim zmečkanim papirjem. Na deželi, kjer se pomije rabijo v hrano prešičem, bi se moralo sploh bolj paziti, da ne ostanejo vse saje na loncih, ko jih vtakneš v vodo za pomivanje; ne le, da na ta način ne boš posodja nikoli pošteno oprala, tudi pomije ne bodo pri-da.

Mali oglasi.

Dve sobi se oddajo v najem. pozivse se na 1023 East 62nd Str.

Soba se odda v najem s hrano ali brez hrane. Vprašajte pri Mary Suitaršić, 6218 St. Clair Ave.

Voščilo.
za vesele božične praznike in srečno novo leto. Vsem svojim odjemakem, ki so v preteklem letu kupili od mene hiše, želim, da bi tudi v prihodnjem letu živeli srečno in veselo, v največji zadovoljnosti in v zvečjem večjim premoženjem. Cenjeni odjemalci, prosim vas, da kadar boste izplačali prve ali druge tabuliringe, pridite k meni, ker bi bil rad zraven takrat, da vam stvar pravilno uredim in vse to brezplačno. Voščim tudi vesele božične praznike in srečno novo leto vsem svojim prijateljem in znancem, da bi tudi naprej vsi skupaj srečno živeli v tej mili naši novi domovini in naselbini clevelandski. Objednem se pa tudi priporočam vsem Slovincem, da kadar koli nameravate kupiti hišo, da se ogledate pri meni, ker imam vedno mnogo hiš na prodaj. Jaz garantiram svoje delo. Ako kaj narobe naredim, pa s svojim denarjem sam plačam. John Zulich, 1197 E. 61st St.

Hiše na prodaj.
(102)
Hiša na Bonna ave. 6 sob, za eno družino, škrljeva streha, veliko podstrešje in klet. Cena \$2700. Hiša na Bonna ave. 10 sob, škrljeva streha, podstrešje in klet. Proda se na mesečne obroke. Cena \$3150. Hiša za tri družine, 9 sob na 58. cesti. Proda se za \$2500. Hiša na 49. cesti, 10 sob, za dve družine, kopališče, škrljeva streha; samo \$3100. Se več drugih hiš. Vprašajte pri John Zulich, 1197 E. 61st St.

Za Rudeči Križ.
(1)

Po \$1.00 A. Zgonc, Terbovec, Trampush, po 50c M. Lavrich, M. Mlinar, Denirich, Hiti, J. Pihnat, Culović, Smalc, Suštar, Marković, Rokavec, J. Kopic, Lunder, S. Terzen, M. Duković, po 35c Petrovčić, po 30c Memlikar, Se dlar, po 25c Modic, Modic, Mirtik, A. Bizjak, Sever, Kavčič, Lavrič, Lužar, P. Kos, C. Kos, Pihlar, Skufca, Volk, po 15c Možina, Jamšek, po 10c Žurgā. Skupaj nabrano \$15.85, nabral zavezen narodnjak John Ulaga iz Nottinghama, Ohio. Srčna hvala vsem cenjenim darovalcem, kakor tudi nabiraku. Denar se odpošlje naprej, ko dosepe še kaka svota, ker prva je že odposlana.

Opremljena soba za žensko se odda v najem. Vprašajte na 6620 St. Clair ave. (102)

Naprodaj je izvrsten "pool table". Mera 4x8. Prav poceni. Vpraša se na 2134 Prospect ave.

NAZNANILO.

Tem potom naznanjam članicam dr. Srca Marije (staro), da se vrši 19. decembra izvanredna seja, pri kateri se volijo nove uradnice za leto 1913. Prošene ste torej vse sestre imenovanega društva, da pridele v največjem številu na sejo in vsaka sestra naj dobro premisli, koga bo volila, da ne bo nepotrebnih besed po javnih prostorih. Osebnostov naj ostane zunaj, delujmo za napredek društva. S sestrskim pozdravom, Ivana Pelan, tajnica.

Deldica. dobi delo v hotelu, mora znati angleško. Najboljša plača. Vpraša se na 6107 St. Clair ave. (102)

Dvoje stanovanj se odda v najem na 70. cesti. 4. sobe, plin in voda. Samo \$10. na mesec. Vprašajte na 6914 St. Clair Ave. Stanovanja so na 825 in 827 E. 70th Str. (101)

Cuy. Telefon Wood 58

Harold E. Emerich, javni notar

Zavaruje proti ognju. Prodaja hiše in lote.

16205 St. Clair Ave., Cor. Holmes, COLLINWOOD

Samo \$2.00 za celo leto, in dobiti "Clev. Ameriko" v hišo vsak teden dvakrat. (102)

V najem se oddajo stanovanja na 677-679-683-685 E. 160th-st. med St. Clair-av in tovarno Lake Shore. Za 5 sob zgoraj \$8, za 5 sob spodaj mesečno \$10. Sobe so nanovo papirane in slikane, tudi očistene vsega mrčesa. Notri ni ščurkov ne stenice. Vprašajte 1316 Schofield bldg. 101

POZOR MOŽJE.

Prvi slovenski trgovec vshodno od 55. ceste na St. Clair ave. Naznanjam, da sem kupil od najboljših tvrdk veliko zalogo modernih in trpežnih čevljev. V zalogi imam tudi vsakovrstne moške potrebščine po najnižjih cenah. Se priporočam in zagotavljam, da bo vsak odjemalec ki pri nas kupi, najbolje postrežen. (12)

LOUIS GORNIK, 5823 St. Clair Ave. Ne pozabite zgorejšnjega naslova.

CANDLER'S COAL CO.

Tu si lahko prihranite denar pri premogu, pesku, pepelu in opeki. Imamo tudi vso zvezo na razpolago za vsa prevažanja. Telefonirajte Park 209 W. Naš urad je 16311 Saranac Rd. Collinwood, Ohio. "Brick Yard". (4)

Naprodaj ali v najem imam dve hiši, vsaka za štiri družine, rent zgoraj \$8.00, spodaj \$20.00 na mesec. Se lahko najame za vsak čas. Cena hišam \$5500. Ob vogalu, blizu dveh postajališč za kare, ima plin, vodo, dober tlak. Jako ugodni pogoji. Majhno plačilo zaenkrat. Vprašajte E. Emerih, 16205 St. Clair Ave. vogal Holmes in 162. ceste, Collinwood. Telefon Wood 58. (107)

Austro-Americana S. S. CO.

Direktna vožnja med New Yorkom in Avstro-Ogrsko NIZKE CENE.

Fina podvorb, električna luč, izvrstna kuhinja, prost vno, kabine tretjega razreda na ladiji Kaiser Franz Joseph I. in Martha Washington. Govorijo se vsi avstrijski jeziki.

Kompanija ima sledeče dvorjake: Kaiser Franz Joseph I., Martha Washington, Laura, Allica, Argentina, Ocenia, in nova ladje se še delajo. Za vse podrobnosti se obrnite na generalne agente.

Phelps Bros. & Co.

2 Washington St. New York, N.Y. ali pa na priznane agente v Z. D. in Canada

ROOSEVELT IMA

lepe zobe, radičesar jih kaže, ko se smeje. Ali vas je sram pokazati svoje? Ali pokrivete usta z roko, kadar se smejate? Če je tako, bi vas rad videl. Služi zobje veliko pomenijo kakor slab žlodec, slaba sapa, glavobol, upljiv na oči, rak na jeziku, gnjiloba ustnic, pege na obličju in več drugih boleznij. Tudi zastrupljenje krvi nastane. Moje cene so najnižje v Clevelandu za izvrstno delo. Z vsakim delom gre desetletna garancija. Samo pošteno delo je pri nas. Nizke cene. Drugi zahtevajo do 50% več. Prosta preiskava. Ženska postrežba. Govorimo v različnih jezikih. Vaš sosed je najbolje sprječeval za nas. Noben slučaj ni pretežaven za mene. Zdravstveni urad. Prvi slovenski zobozdravnik v državi Ohio. Ne poslušajte posnemalcev, ki vas lahko preslepajo. Glejte, da pridete v slovenski urad.

Dr. A.A. Kalbfleisch White Cross zobozdravnik.

6426 St. Clair-av. Odprto od 8. do 8.

Samo \$2.00 za celo leto, in dobiti "Clev. Ameriko" v hišo vsak teden dvakrat. (102)

Največja Slovenska trgovina IN POGREBNI ZAVOD

Naše delo je v dva dela in v polni meri s najvišjimi pripravi preskrbljena. Trgovina za nakup pohištva, oboje, prenoči, pomeni, barve, stekla in drugo. Pogrebni zavod je s najvišjimi pripravi preskrbljen. Mi preskrbujemo najlepše sprevede v zadržanih ljudih, zakar imamo brez števila zahval. Za vsaki slučaj imamo dve ambulance in fine kočije. Trgovina odprta noč in dan. Se priporočam vsem Slovincem in slovenskim družinam.

Tel. Princeton 1381 Bell East 1881 **A. GRDINA,** TRGOVEC IN POGREBNIK, 6127 ST. CLAIR AVENUE

POZOR MOŽJE.

Prvi slovenski trgovec vshodno od 55. ceste na St. Clair ave. Naznanjam, da sem kupil od najboljših tvrdk veliko zalogo modernih in trpežnih čevljev. V zalogi imam tudi vsakovrstne moške potrebščine po najnižjih cenah. Se priporočam in zagotavljam, da bo vsak odjemalec ki pri nas kupi, najbolje postrežen. (12)

LOUIS GORNIK, 5823 St. Clair Ave. Ne pozabite zgorejšnjega naslova.

CANDLER'S COAL CO.

Tu si lahko prihranite denar pri premogu, pesku, pepelu in opeki. Imamo tudi vso zvezo na razpolago za vsa prevažanja. Telefonirajte Park 209 W. Naš urad je 16311 Saranac Rd. Collinwood, Ohio. "Brick Yard". (4)

Naprodaj ali v najem imam dve hiši, vsaka za štiri družine, rent zgoraj \$8.00, spodaj \$20.00 na mesec. Se lahko najame za vsak čas. Cena hišam \$5500. Ob vogalu, blizu dveh postajališč za kare, ima plin, vodo, dober tlak. Jako ugodni pogoji. Majhno plačilo zaenkrat. Vprašajte E. Emerih, 16205 St. Clair Ave. vogal Holmes in 162. ceste, Collinwood. Telefon Wood 58. (107)

Austro-Americana S. S. CO.

Direktna vožnja med New Yorkom in Avstro-Ogrsko NIZKE CENE.

Fina podvorb, električna luč, izvrstna kuhinja, prost vno, kabine tretjega razreda na ladiji Kaiser Franz Joseph I. in Martha Washington. Govorijo se vsi avstrijski jeziki.

Kompanija ima sledeče dvorjake: Kaiser Franz Joseph I., Martha Washington, Laura, Allica, Argentina, Ocenia, in nova ladje se še delajo. Za vse podrobnosti se obrnite na generalne agente.

Phelps Bros. & Co.

2 Washington St. New York, N.Y. ali pa na priznane agente v Z. D. in Canada

ROOSEVELT IMA

lepe zobe, radičesar jih kaže, ko se smeje. Ali vas je sram pokazati svoje? Ali pokrivete usta z roko, kadar se smejate? Če je tako, bi vas rad videl. Služi zobje veliko pomenijo kakor slab žlodec, slaba sapa, glavobol, upljiv na oči, rak na jeziku, gnjiloba ustnic, pege na obličju in več drugih boleznij. Tudi zastrupljenje krvi nastane. Moje cene so najnižje v Clevelandu za izvrstno delo. Z vsakim delom gre desetletna garancija. Samo pošteno delo je pri nas. Nizke cene. Drugi zahtevajo do 50% več. Prosta preiskava. Ženska postrežba. Govorimo v različnih jezikih. Vaš sosed je najbolje sprječeval za nas. Noben slučaj ni pretežaven za mene. Zdravstveni urad. Prvi slovenski zobozdravnik v državi Ohio. Ne poslušajte posnemalcev, ki vas lahko preslepajo. Glejte, da pridete v slovenski urad.

Dr. A.A. Kalbfleisch White Cross zobozdravnik.

6426 St. Clair-av. Odprto od 8. do 8.

Samo \$2.00 za celo leto, in dobiti "Clev. Ameriko" v hišo vsak teden dvakrat. (102)

Cuy. Telefon Wood 58

Harold E. Emerich, javni notar

Zavaruje proti ognju. Prodaja hiše in lote.

16205 St. Clair Ave., Cor. Holmes, COLLINWOOD

Samo \$2.00 za celo leto, in dobiti "Clev. Ameriko" v hišo vsak teden dvakrat. (102)

Samo \$2.00 za celo leto, in dobiti "Clev. Ameriko" v hišo vsak teden dvakrat. (102)

Samo \$2.00 za celo leto, in dobiti "Clev. Ameriko" v hišo vsak teden dvakrat. (102)

Samo \$2.00 za celo leto, in dobiti "Clev. Ameriko" v hišo vsak teden dvakrat. (102)

Notre Dame de Paris.

Roman iz 15. stoletja po zgodovinskih zapiskih.

FRANOSKO SPISAL VICTOR HUGO.

ZA "CLEVELANDSKO AMERIKO" PRIREDIL L. J. P.

Nobenega trenutka ni smel zganiti. Spodaj so že udarjali na vrata. Z močjo, ki je bila deseterkrat pomnožena v nevarnosti, ki mu je pretila, hitro izbeže največje in najbolj teško bruno, ga privleče na mesto, kjer je stal prej ter spustil navzdol v prepad. Velikansko bruno je pri padanju lomilo svetniške postave, poškovalo zid ter se večkrat preobrnilo. Konečno dospel bruno na tla. Grozen krik sledi. Bruno je zgedalo kakor kača na tleh, ki preži na svoj plen.

Kvasimodo je videl, kako so se lopovi razkropili pred brunom, kakor pi-pel pred vetrom. In dočim banditi prestrašeni ne vedo, kaj narediti, se Kvasimodo potrdi ter prične no-siti na rob stene bruna, kame-nje, orodje in druge stvari, da začne z resno obrambo. Kakor hitro so lopovi začeli udarjati ob vrata, je pričel kamenje deževati. Vsakdo, ki bi videl Kvasimodo v tem trenutku, ki se moral smrtno prestrašiti. Tu je bil, sklonjen in dvigajoč se, pripogibajoč in grozeč. Premikal se je silno urno po platformi. Njegova velikanska glava je bila večkrat stegnjena preko balustrade. In tu je padel velikanski kamen, zopet eden in še eden. Večkrat je pogledal čez kaj zadene. In kadar se je kdo lopovov zvrnil na tla, je zagodnjel: "Hun, hun!"

Lopovi pa niso bili zajci. Več kot dvajsetkrat se je cerkev že zatresla pred velikanskim brunom. Mnogo sto oseb je dralo bruno. Vrta so bila že precej razbita, in bi se tudi že videla, da ni bilo v vratih več železa kot lesa. Toda Kvasimodo sam je bil prepričan, da končno morajo tudi vrata pasti. Dasi ni mogel slišati velikanskih udarcev, vendar je čutil tresenje cerkve. Videl je sodrgo pod seboj, kakor je sedaj triufiral, sedaj se jezila. Kvasimodo se je pričel batli. Kamenja bo kmalu zmanjkalo, nakar se mora tudi udati v usodo, ker napadalcev je preveč.

V tem trenutku dušnega strahu opazi nekoliko bolj spodaj pod seboj, dva dolga kamensitna žleba, ki sta se izlivala nad cerkvenimi vrati. Misel mu pride v glavo. Hitro teče v zvonikarjevo celico po protja, šibja, lesa in zaganice. Vse to zloži v cev, tam, kjer se je žleba na balustradi začel. Na vrhu pa nameče smole in velikansko težo trdega svinca. In ko je bilo vse urejeno, se je približal s svojo laterno pro-tnjo in smoli, ter zažge vse skupaj.

Med tem presledkom pa, ko je kamenje nehala padati, vagabundi niso več gledali navzgor, pač pa so se rufinji, ko so kibalili kot psi, ki napadajo divjega mrjasca, se zbirali z velikim šundrom okoli vrat, ki so se vsa tresla od močnih pritiskov, toda vendar se stala. Z neakovo nepotrebnostjo so pričakovali zadnjega udarca, ki bi razdrobil vrata v prah. Vsakdo je hitel, da pride najbližje k vratom, da bi prvi skočil k bogatim zalagam cerkvenih dragocenosti, ki so se zbirale v cerkvi že stoletja in stoletja. Kar rjoveli so od veselja, ko so si eden drugemu pripovedovali o krasnih srebrnih cerkvenih križih, o srebrenih kipih, svečnikih, tabernakeljnih, kandelabrih, o zlatu in diamantih. Gotovo so v tem trenutku bolj računali na plen in rop kakor na rešitev ciganke. In če se nam hoče vrjeti, so imeli ti vagabundi osvoboditev Esmeralde samo kot izgovor, da so lahko cerkev oplenili.

Naenkrat pa, ko so se ravno pripravljali na zadnji udarec na cerkev, ko je vsakdo napel vse svoje moči, se začuje krik, bolj grozen kot sedaj, ko je padlo bruno na sodrgo. Oni, ki so bili na tleh, pa so bili še vedno

dar živi, so gledali naokoli. Dva potoka stopljenega svinca lijeta svoje vrelce iznad balustrade na najbolj goste gnečo ljudi. Tam kjer je vrel svinec nad glave oblegancev, sta se naredili dve črni masi, ravno tako kakor naredi vrelo voda, če z njo polijete sneg. Tu so umirali vagabundi, v groznih krikih in kričih; nekateri so imeli počene glave, drugi zopet zalita usta in oči s svincom. Prizor je bil strašen. Vagabundi so zagnali velikansko bruno na umirajoče in mrtve tovariše ter so zbežali na vse strani. V eni sekundi je bil prostor pred cerkvijo očističen. Oči vseh so bile iz daljine dvignjene proti vrhu cerkve. Tu se jim je nutil čuden pogled. Na najvišji galeriji, nad srednim pročelnim oknom, se je dvigal velikanski ogenj, ki je pošiljal iskre na vse strani. Pod tem ognjem, pod balustrado, pa lijeta dva vrelca neprestano vreli svinca, in oba vrelca sta se prav dobro razločevala v temni noči s svojo srebrno-bela tekočino. Nad ognjem sta se pa svetlikala oba ogromna stolpa, eden temen, drugi rdeč, kakor dve pošastni sencii. Zdelo se je, da se v tem trenutku, da se velikani smejejo, vodna žrela odpirajo, salamandri pljujejo žveplo, da bruha in piha ves svet. In med velikani, ki so bili probujeni iz kamenitega spanja radi ognja in dima, je bil eden, ki se je neprestano premikal, se vedno sukal okoli ognja, kakor palica pred svečo.

Strašna groza združena s tiho prevzame vagabunde, in v tej tihoši se je lahko slišal jok kanonikov v cerkvenih stanovanjih, odpiranje in zapiranje oken, zadnji vzdih umirajočih in neprestano padanje vrela svinca na tla pred cerkvijo.

Medtem so se pa vodje lumpov pri Gondelaurijevi hiši kjer so se zbrali posvetovali. Egiptovski vodja sedi na nekem kamnu in bojazljivo zre v ogenj, dvesto čevljev nad njim. Klopin Trulef se toleče s pestjo po glavi. "Nemogoče je priti v cerkev," mrmra s seboj. "Zakleta cerkev!" kriči neki star cigan.

"Pri papeževi bradi", kolne star vagabund, "ta dva cerkveni žleba pihata zlodja in peklo na nas."

"Ali vidiš hudiča, ki hodi tja in sem pred ognjem?" vpraša Egiptovski vojvoda.

"Zlodja," reče Klopin, "prokleti zvonikar je, Kvasimodo. 'Jaz pa rečem,' ponavlja stari cigan, 'da je to Satanov duh, demon trdnjave. On se prikazuje kot oborožen vojak z levjo glavo. On spreminja moze v kamenje, nakar gradi stolpe z njimi. Pod svojo komando ima petdeset legijonov. Dobro ga poznam — on je pravi.'"

"Ali res ni nobenega sredstva, kako bi ulomili ta prokleti vrata?" vpraša Klopin, ko silovito toleče z noge ob tla. Egiptovski vojvoda pa tiho pokaže na oba vrelca, ki sta še vedno sipala pogubo in smrt na cestni tlak.

"Cerkve so znane," reče, "da se v slučaju napada branijo same brez moških. Ko so Saraceni vzeli v Carigradu sv. Zofijo, se je vsa cerkev stresla in pobila na tisoče Turkov. Viljem Pariski, ki je sezidal to cerkev, je bil čarovnik."

"Ali naj prenehajo s svojim delom, kakor hojzljive šeme?" reče Klopin. "Ali naj pustimo svojo sestro za seboj, da jo jutri obesijo, ti tuleči volkovi?"

"In ali naj pustimo tudi zakristijo, kjer je toliko zlata, da ga lahko odpeljemo na dvajsetih vozovih?" pristavi neki drugi lopov.

"Mohamedova brada!" zakriči Klopin.

"Poskusimo še enkrat," reče drugi govornik.

"Do vrat ne pridemo, to je jasno," reče tretji.

"Jaz grem nazaj," reče Klopin. "Toda, zlodja, kje je Ivan, dijak, ki se je dosedaj tako hrabro boril?"

"Mrtve, najbrž," odvrne nekdo. "Za nekaj časa nisem slišal njegovega smeja."

Klopin se vgrizne v ustnice. "Hraber vojak je bil," reče, "in mojster Peter Gringoire, kje je on?"

"Kapitan Klopin," odvrne neki lump, "pobral se je od nas, kakor hitro se je začel boj."

Klopin zacepeta z nogo. "Prokleti lopov. On nas je zapeljal v to afero, sedaj se je pa pred cerkvijo zmuznil."

"Kapitan!" zakriči eden izmed vagabundov, "poglej, tam prihaja naš študent?"

"Hvala Pluton!" odvrne Klopin. "Toda kaj zlodja vlačijo za seboj?"

Bil je v resnici Ivan Frolo, ki je prihajal kolikor mu je hitro dopuščala teška obleka, za seboj vleče s pomočjo kakih šestih ljudi teško lestev, dvajsetkrat tako dolgo kot on.

"Zmagal Te Dzum!" kriči dijak.

Klopin stopi k njemu. "Kaj hudiča pa nameravaš s to lestvijo?"

"Dobil sem jo!" odvrne Ivan komaj sepeč. "Vedel sem, kje jo imajo — pod hlevom, ki je last poročnika. Znan sem z neko deklo tam, ki misli, da sem ves neumen za njo. Ubojstvo, ki je prišlo napol naga k meni, da mi odpre vrata — in tu je lestva."

"Že vidim," reče Klopin, "toda kaj nameravaš z lestvo?"

Ivan pa pogleda z važnim pogledom in poka s prstmi kakor s kastanjeto.

"Kaj bom naredil z lestvijo, vzvišeni kralj vagabundov?" reče Ivan. "Ali vidiš ono vrsto kipov, tam zgoraj pri balustradi?"

"To so kipi francoskih kraljev."

"In kaj zato?" vpraša Klopin.

"Črni! Na koncu one galerije so vrata, ki so vedno odprta. S pomočjo te lestve pridem do teh vrat, nakar sem v cerkvi."

"In jaz prvi splezam po njej," reče Klopin.

"Ne, ne, tovariš. Jaz sem prinesel lestev. Ti boš drugi, če hočeš."

"Naj te Belecub zadavi," odvrne Klopin, "jaz nečem biti nikdar drugi."

"Če nečeš pa poišči lestev sam za sebe."

In Ivan se napoti naprej ter vleče lestev za seboj: "Za me noj, tovariši!" V trenutku je bila lestev dvignjena in postavljena nad balustrado pri nižji galeriji, med glasnimi klici vagabundov, ki so prihitei zraven. Ivan si je pridržal pravico, da prvi stopi po lestvi. Počasi stopa navzgor, v eni roki držeč čit, z drugo se je pa prijemal lestve. Ko je bil približno na polovico, pogleda medlanholično mrtva trupla pod seboj, ki so ležala na tlaku.

Potem pa koraka zopet naprej, njemu pa slede vagabundi. Kdorkoli bi to podobno videl od daleč, bi mislil, da se steguje železna kača proti cerkvi.

Dijak pride končno do galerije in skoči z lestve na balustrado. Vsa druhal zakriči kot iz enega grla. Čutil se je mojstra trdnjave, torej tudi same zakriči. Naenkrat pa umolkne, ves prewet strahu. Opazil je Kvasimodo, ki se je plazil za kipi svetnikov in kraljev. Iz oči mu sije peklenki ogenj.

In predno je mogel kak drugi stopiti na balustrado, je že skočil grozni grbec od lestve, in ne da bi zinil, jo prijel za oba rogova, ki sta bila prislonjena na balustrado. Z nadlovesko silo jo vrže od zida. Velikanska lestev, ki je kar ječala pod težo vagabundov, ki so plezali po njej, obstoji za trenutek vertikalno v zraku; zdelo se je, da se obotavlja. Potem pa naenkrat, ko se zabrne na nogah pade z večjo silo, kot pade most, ki je na večigah, ki so bile mahoma pretrgane. Silna zmešnjava nastane. Vse je naenkrat umolknilo, le tupasem je plazil kak živ mrlič iznad kupa pobitih. Kvasimodo pa sklene obe roki pod prsi in gleda na ljudi pod seboj kot zmagovalen vojakovodja.

Ivan Frolo sam pa je bil v kritičnem položaju. Ležal od svojih tovaršev se je nahajal v lučbi groznega Kvasimoda. In dočim se je Kvasimodo igral z lestvijo, je tekel dijak k majhnim vratom, katera je mislil, da so odprta. Toda zmotil se je. Kvasimodo je zaprl vsa vrata. Hitro teče za kip nekega svetnika, zadržuje sapo in gleda groznega grbca s silnim pogledom. Kvasimodo sprva ni opazil dijaka, toda naenkrat a zadene njegov pogled, in Kvasimodo stopi k Ivanu Frolu.

Ivan Frolo sam pa je bil v kritičnem položaju. Ležal od svojih tovaršev se je nahajal v lučbi groznega Kvasimoda.

Slovensko-Amerikanaki
KOLEDAR
za leto 1913.
je izšel ter je dobiti za 30¢ s poštino vred. — Koledar je obsežen in ima več slik ter mnogo zanimivosti. Dobite je pri SLOVENIC PUB. CO.
82 Cortlandt St. New York, 6104 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Ivan se pripravi na grozen boj, toda Kvasimodo stoji mirno pred njim, le z očmi ga opazuje. "Hoho!" kriči Ivan, "kaj me pa gledaš tako grdo?" In Ivan Frolo napne svoj lok. "Kvasimodo, doslej so te imenovali gluhača, odslej boš pa imenovan slepi." Ivan Frolo sproži puščico, ki zadene zvonikarja v levo ramo. Toda Kvasimodo se ne zmeni za to rano več kot bi se zmenil, če bi se uprnil z iglico. Z deno roko prime za puščico, potegne iz rane in z lahkoto zlomi nad svojim kolonom. Ivan ni imel časa, da bi ustrelil z drugo. Kvasimodo hipoma skoči kot kobilica in pade nad dijaka, ki se v svoji železni obleki stisne proti zidu. Grozen pogled je bil videti na balustradi; še groznejše je bilo, ker so ves prostor obsevale številne baklje. Kvasimodo trga železje z dijakovega telesa in meče kos za kosom pred dijakove noge.

In ko Ivan opazi, da je izgubil obleko, da je brez orožja, brez moči, tedaj se začne smejati Kvasimodu nesramno v obraz, kakor šestnajstletni deček. Toda smejal se ni dolgo. Kmalu opazi množica spodaj, kako stoji Kvasimodo na robu balustrade, drži Ivana za eno nogo ter ga vihti nad groznim prepadom. Naenkrat se pa začuje glas, kakor bi kdo zagnal kokosov oreh ob zid; nekaj so videli da pada, toda na tretini pota se je zapletlo ob zid. Bilo je to mrtvo telo. ki je obtičalo na nekem kipu cerkvenega zidu, dvakrat zlomljeno, z zlomljenim hrbtom in prazno glavo.

Krik groze se pojavi pri vagabundih. "Masčevanje!" kriči Klopin. "Udri! Udri!" odgovarja množica. Smrt ubogega Ivana je podžgala novo veselje za boj. Začeli so se sramovati, ker jih je toliko časa zadrževal pred cerkvijo in sam grbec. Jeza je našla lestve in pomnožila baklje, in v trenutku je videl Kvasimodo, da lezejo banditi od vseh strani proti njemu. Nekateri so imeli lestve, drugi vrvi. Tu ni bilo nobene pomoči več, ker jeza je dvakrat pomnožila masčevanje banditov. Vse grozne pošasti so se pričele zbirati okoli Kvasimoda.

Medtem pa je bil trg pred cerkvijo razsvetljen s tisočini bakljami. Povoden lučij je naenkrat obdala trg. Ogenj, ki je bil prižgan na platformi, je še vedno gorel ter je razsvetljeval mesto v precejšnji razdalji. Oddaljeno zvonjenje je naznanjevalo, da se je nekaj zgodilo. Vagabundi so kričali, vriskali, prisegali in plezali, in Kvasimodo brez moči proti tolikemu številu sovražnika, treščo se za ciganko, je pokleknil in molil k nebesom za čudež. Obupno vije roke in zdihuje.

Dalje prihodnjič.

PRA TIKE.

V zalogi imamo pratike, katere prodajamo roc komad, po pošti 12c. Kdor jih več naroči dobi popust.

Najnovejše za rojake

Jedini naš rojak v Ameriki je dobil priznanje od vlade iz Washingtona, da ima najboljša zdravila kakoršnih še ni bilo. Alpen tinktura, od katere v 3 dneh prenehajo lasje izpadati in v 6 tednih lepi, gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali in ne siveli. Alpen pomada, od katere moškim v 6 tednih krasni brki in brada popolnoma zrastejo in ne bodo odpadli in ne siveli. Revmatizem, kostobilje, trganje v rokah nogah in križih, v 14 dneh popolnoma odpravim. Vsakovrstne rane opekline kurja očesa, bradovice, potne noge, ozeblin in vse druge slične bolezni se pri meni hitro ozdravijo. Cenik pošljem zaštopljali pa pridite osebno.

JAKOB WACHČIČ,
1024 E. 64 Street,
CLEVELAND, OHIO.

Mi imamo American Express Co. money ordre, ki so ravno tako dobri kot poštni. Kadar pošljate prijatelju ali kakemu družtvenemu tajniku denar v kako drugo mesto, obrnite se na nas.

Edina slovenska trgovina s cveticami.

Se za božične praznike priporoča v obilen poset. Posebno se priporoča slovenskim pogrebnim zavodom, društvom in vsem Slovencem. Vence izdelujemo od \$1 naprej. Šopki za žene in neveste od 60c naprej.

Prva slovenska trgovina s cveticami
JOSIPINA TURK,
6010 ST. CLAIR AVE.

KOLEDAR
za leto 1913.
je izšel ter je dobiti za 30¢ s poštino vred. — Koledar je obsežen in ima več slik ter mnogo zanimivosti. Dobite je pri SLOVENIC PUB. CO.
82 Cortlandt St. New York, 6104 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Dobro delo

po nizkih cenah

Naše delo

je izvrstno

naša postrežba

je boljša

naše cene so

vedno nizke.

Oba telefona: EAST 3625 L. CENT. 6046 K

Pridemo iskat in pripeljemo na dom.

Frank's

E. 55th ST. & ST. CLAIR AVE.

DRY-CLEANING & DYEING

IZDELUJEMO NOVE OBLEKE PO PRAVIH CENAH.

F. H. MERVAR,

1336 EAST 55th ST.

Najnovejše za rojake

Krasni brkovi

Jedini naš rojak v Ameriki je dobil priznanje od vlade iz Washingtona, da ima najboljša zdravila kakoršnih še ni bilo. Alpen tinktura, od katere v 3 dneh prenehajo lasje izpadati in v 6 tednih lepi, gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali in ne siveli. Alpen pomada, od katere moškim v 6 tednih krasni brki in brada popolnoma zrastejo in ne bodo odpadli in ne siveli. Revmatizem, kostobilje, trganje v rokah nogah in križih, v 14 dneh popolnoma odpravim. Vsakovrstne rane opekline kurja očesa, bradovice, potne noge, ozeblin in vse druge slične bolezni se pri meni hitro ozdravijo. Cenik pošljem zaštopljali pa pridite osebno.

JAKOB WACHČIČ,

1024 E. 64 Street,

CLEVELAND, OHIO.

Mi imamo American Express Co. money ordre, ki so ravno tako dobri kot poštni. Kadar pošljate prijatelju ali kakemu družtvenemu tajniku denar v kako drugo mesto, obrnite se na nas.

Edina slovenska trgovina s cveticami.

Se za božične praznike priporoča v obilen poset. Posebno se priporoča slovenskim pogrebnim zavodom, društvom in vsem Slovencem. Vence izdelujemo od \$1 naprej. Šopki za žene in neveste od 60c naprej.

Prva slovenska trgovina s cveticami
JOSIPINA TURK,
6010 ST. CLAIR AVE.

J. S. Jablonski,
SLOVENSKI FOTOGRAF.
6122 ST. CLAIR AVE. N. E.
Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za \$3.00 vrednosti slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti zastoj. Vse delo je garantirano.

LJUDJE SI MORAJO MEDSEBOJ POMAGATI.

Naša želja je, da vam pomagamo in to dokažemo s tem, da je bilo na tisoče bolnikov v naših uradih tekem 18 let. Mnogo izmed teh ljudi so vaši prijatelji in sosedje, katerih imena in naslove lahko poizveste, da lahko osebno z njimi govorite, če hočete.

Nekaj teh ljudi je trpelo že leta in leta na želodcu, pljučah ali jetrah, imeli so nosni katar, v grlu, pljučah, revmatizem, krvne bolezni. Ti so že zavrnili vsako upanje, da ozdravijo, toda danes so zdravi, in ti so živi dokazi o našem izvrstnem zdravljenju. In kar so zdravila naredila za te ljudi, lahko naredijo za vas. Predno se more koga zdraviti, se mora natančno vedeti, kaj je bolniku, torej se mora vršiti dobra, popolna preiskava. To delamo mi popolno, ker imamo v našo pomoč najboljšo, najnovejšo zdravniško učenost, kemične, laboratorične, mikroskopične in X žarke aparate. Vsa ta zdravniška preiskava se naredi za normalno ceno \$2.00. Po tako popolni preiskavi ne vemo samo, kakšno bolezen imate, pač pa tudi vemo, če se da ta bolezen ozdraviti, in koliko časa bo zdravljenje trajalo. Če je pa treba mnenja več zdravnikov, jih pokličemo, ne da bi vas to kaj več veljalo.

Samo eno svarilo: Ne zanemarjajte svojega zdravja. Posebno v tem letnem času. Majhen kašelj, prehlad, lahko premeni leta bolezni za vas. Profesor Nothnagel, najslavnejši zdravnik na svetu, je rekel: "Skrivnost zdravja je, da se obvarujemo trajnih bolezni, da ne nastanejo velike.

Mike Stepic nam je pisal 15. aprila 1912 pismo: Dragi zdravnik: Ne morem se vam zahvaliti dovolj za moje zdravje. Leta in leta me je tlačil revmatizem, nikdar skor nisem mogel delati. Odkar ste me pa zdravili, sem zdrav in vsak dan na delu.

Mrs. Helena Kecso, 2641 E. 93rd St. Cleveland, Ohio. Moja hči je bila eno leto v Warrensville bolnišnici, postajala je vedno slabše. Dva meseca se je potem zdravila pri vas, in sedaj je kakor novorojena. Njene prijateljice ne morejo vrjeti, da je to ista deklica. Mi vsi smo vam hvaležni.

DR. L. E. SIEGELSTEIN,

746 Euclid Ave. blizu 9. ceste.

Uradovne ure od 9. zjutraj do 4. popoldne. Od 7. do 8. zvečer.

Ob nedeljah od 10 — 12.

SLOVENSKA DVORANA,

MIHAEL SETNIKAR,

6151 ST. CLAIR AVE.

Tel. Princeton 1044 L.

Priporoča rojakom in društvom prvo slovensko dvorano v Clevelandu za veselice, igre, za poroke in krstne slavnosti kakor tudi za vse druge prilike. Priporoča svoj dobro urejeni saloon. Svoj k svojim!

KDOR HOČE DELA naj se naroči na najnovejšo knjigo.

Veliki Slovensko - Angleški Tolmač

da se bo lahko in hitro brez učitelja pričel angleščina. Knjiga vsebuje slov. angl. razgovor za vsakodnevno potrebo, na ročilo za angl. pismo, splošno angleških pism in kako se postane ameriški državljan. Vrhunec knjige ima dodatno največ slov. angl. in angl. slov. slovar. Knjiga trdi in okusno v platnu vezana (nad 428 strani) stane \$2.00 in se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 535 W. 145 St., New York, N. Y.

Edino in največje založništvo slov. angl. in raznih slov. knjig. Pišite po pošti.

OGENJ! Zavarujte se proti neizgodam! OGENJ!

Pri slovenskem zavarovalnem ag. ntu

Kje? A. Haffner-ju

Zavarujem hišo, pohištvo, steklene šipe (plate glass) blago, zlatištvo (stock) vseh vrst, konje, vozove, ter sploh vse kar vam more kaj tujce zavarovati.

POSEBNOST! Kadar se solite, ne pozabite premeniti naslova na zavarovalni polic, ker v slučaju ognja bi ne dobili odškodnine isto velja tudi kadar oddate posvet komu drugemu. In si priporočite ta in nepotrebnih situacij pridite k meni in jaz vam uredim vse potrebno in zaštopim. Vse informacije glede zavarovalne zastoj. Oglejte se pri meni prej ko oddate zavarovalno listino tujcu. Se priporočam rojakom. — Na uradu Cleveland Trust Co. St. Clair in 40. ceste od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer.

A. HAFFNER, 6104 St. Clair Ave. v 2. nadstropju

NAJBOLJ OKUSNI KRUH!

Ali veste, kje ga dobite? Pri prvi slov. pekarnji

FILIP PIRC,

1126 E. 68th ST.

Sveži piškoti, sveže slaščice vsake vrste, posebnost pa je

TORTA ZA POROKO

Priporočam se vsem slovenskim društvom, posebno pa tudi ženinam in nevestam. — Naročila sprejemata tudi grocerja Spech in Samich na Glass ave.